

Il Lai da Nalps è in lai da fermada en Tujetsch.

KEYSTONE

Sin via cun charta e cumpass

Index per la midada d'energia

DA LUCAS DEPLAZES / ANR

■ **La midada da la produziun d'energia d'ovra decennis. La via è lunga e diffusa. En tals cas basegnan ins charta e cumpass per arrivar a la destinaziun. Quai han constatà las organisaziuns per la proteziun da l'ambient.**

Proximamain vegn il cussegl federal a deliberar sia missiva davart las strategias d'energia 2050 per sortir definitivamain da l'energia atomara. Las organisaziuns che s'engaschan per la proteziun da l'ambient na vulan betg simplamain laschar il svilup a la casualità. Ellas èn sa messas ensemen tar ina «Allianza d'ambient» che vul accompagnar la midada iniziada e far valair lur influenza en il parlament federal per promover e la finala garantir che la midada sin il sector da la produziun d'energia electrica reusseschia. Ier han lur exponents infurmà las medias a Berna davart il nov instrument.

Cun «100PRO» in index che lubescha da giuditgar il progress da la midada han las organisaziuns per la proteziun da l'ambient (Fundaziun svizra per l'energia, Greenpeace, Pro natura, Associazion traffic ed ambient ed il WWF) mussà la via ad in mix da forza electrica or d'atgnas energias regenerablas fin l'onn 2035. Ussa fan ellas per l'emprima

giada ina bilanscha che duai inditgar nua che la Svizra sa chatta sin la via a la midada. Ils experts han constatà gronds deficits sin ils divers sectus prendids sut la marella. In «Energiewende-Index» duai mussar exactamein la situaziun actuala ed inditgar il basegn d'agir per ils proxims onns. Sin quella moda vulan las numnadas organisaziuns accompagnar la midada e seguir la survista dal svilup.

La midada vegn

Sco quai che *Thomas Vellacott*, il CEO dal WWF, ha accentuà, vulan ils umans l'abandun da la forza nucleara en Svizra. Tenor las retschertgas considereschon dus terzs da la populaziun la produziun da la forza atomara sco memia grond ristg. Anc pli grond saja il consentiment da la populaziun davart la proteziun da noss clima. Per las organisaziuns per la proteziun da l'ambient èsi cler. La midada da la produziun d'energia stoppia daventar in vair success, ha punctuà Vellacott. Il martgà da forza electrica europeic sa midia dramaticamain. La fatschenta classica da producir grondas ovras e vender la forza electrica na funcziunna betg pli. Questa midada fetschia uss plaz per alternativas. Finalmain disponin nus ussa da la tecnica necessaria per pudair concurrer cun las

ovras tradiziunals. Sco quai che la practica demussia sajan indrizzs solars sin il tetg gia pli bunmartgads che forza electrica da la rait. Vellacott ha punctuà che las stentas da l'Allianza na sa drizzian betg cunter las mesiras da la cussegliera federala *Doris Leuthard*. Quellas vulan far attent il parlament sin las mancanzas per arrivar ad in abandun definitiv da las ovras nuclearas e realisar ina produziun da forza electrica senza atom.

Divers aspects

L'index per la midada da la produziun d'energia sa cumpona da set secturs tematics, numnadamain: Proteziun dal clima, l'abandun da l'energia nucleara, la biodiversità, l'effizienz d'energia, las energias regenerablas, l'economia e dumondas socialas e la garanzia dal provediment cun energia. Cun ulteriurs 17 indicaturs vegn la situaziun giuditgada onn per onn sin fundament da las cifras publicas. Quest index e vegnì elavurà ensemen cun il biro d'inschigner independent da planisaziun e cussegliaziun Ernst Basler + Partner. En il rom da las lavurs per il sector d'energia mettia a disposiziun ses biro a l'Allianza las datas necessarias davart la produziun d'energia, ha sincerà *Michel Müller*, il responsabel per il concept preschentà.